

Met 3 afspraken

meer duidelijkheid over agressie

Altijd melden, Altijd bespreken, Altijd handelen

Agressie hoort er nou eenmaal bij

■ EENS ■ ONEENS

Agressie tegen medewerkers van (jeugd)zorgorganisaties komt nog te vaak voor. Iedereen is het eens dat dit ontoelaatbaar is. Maar wanneer gaat het echt te ver? Denken alle collega's daar hetzelfde over? En wanneer moet je welke maatregelen nemen?

Geen enkele organisatie is hetzelfde en elke situatie is anders. Maar er zijn drie afspraken die je altijd met elkaar kunt maken om samen meer duidelijkheid te creëren:

1. **Altijd melden**
2. **Altijd bespreken**
3. **Altijd handelen**

Ga in gesprek met je collega's en deel dit boekje met ze. Want het tegengaan van agressie begint met het samen maken van duidelijke afspraken.

Wees duidelijk over agressie

Meld tips

- 1 Bespreek met elkaar (in je team, op de locatie of binnen de hele organisatie) wat je wel en wat je niet het melden waard vindt. En maak daar duidelijke afspraken over.
- 2 Kost het teveel tijd om altijd alle meldingen te registreren? Houd dan elke maand samen een 'meldweek' en leg in die week alles vast. Dat geeft al een duidelijk overzicht.

“Dat het aantal meldingen van agressie is toegenomen, is een signaal dat we agressie niet langer zien als iets wat nou eenmaal bij het werk hoort.”

Marianne Bos, bedrijfsmaatschappelijk werken Arbodienst, Academisch Medisch Centrum (AMC)

Altijd melden

‘Dit is zo’n klein voorval, dat ga ik niet melden.’ ‘Tsja, agressief gedrag hoort bij het ziektebeeld, daar kan die cliënt niets aan doen.’ ‘Melding maken? Daar heb ik helemaal geen tijd voor!’

Er zijn tal van redenen te bedenken waarom voorvallen van agressie niet gemeld worden. Maar daardoor heeft niemand meer overzicht van wat er echt gebeurt. En kun je er samen niets van leren.

Als je afspreekt altijd alle incidenten te melden, krijg je een totaalbeeld en kun je ook zien of verbeteringen die je samen doorvoert echt effect hebben.

Altijd melden is de eerste afspraak die je met elkaar moet maken voor meer duidelijkheid over agressie.

“Juist door meer open te gaan praten over wat agressie met je doet, kun je afstand nemen en het een volgende keer beter verdragen.”

*Ariën Storm,
behandeldirecteur, Accare
kinder- en jeugdpsychiatrie*

Bespreek tips

- 1** Maak het bespreken van agressievoorvallen een vast agendapunt in je teamoverleg.
- 2** Koppel het onderwerp ‘agressie’ aan kwaliteit van zorg en dienstverlening. Het tegengaan van agressie is niet iets naast je werk, maar onderdeel van je werk.

Altijd bespreken

Als je afgesproken hebt alles te melden, is de tweede afspraak om voorvallen altijd te bespreken. Bijvoorbeeld met de persoon die agressief gedrag vertoont, of personen die invloed kunnen hebben op dit gedrag.

Maar agressie altijd bespreken doe je ook samen met je team, of met de behandelaar, of met de adviseur veiligheid. Zodat je samen kunt leren van de situaties. Altijd bespreken zorgt voor duidelijkheid hoe het een volgende keer zoveel mogelijk voorkomen kan worden.

En doordat je altijd alles meldt kun je ook de grote lijnen bespreken. Misschien komt agressief gedrag altijd op dezelfde plaatsen voor, of bij dezelfde personen, of op hetzelfde tijdstip. Wat kunnen we daaruit leren en wat valt er te verbeteren?

Handel tips

- 1 Op www.duidelijkoveragressie.nl zie je onder 'Nuttige links' een overzicht van brancheorganisaties, vakbonden en andere expertcentra waar je jouw vragen mag stellen.
- 2 Stel een lijstje op van acties die je ondernomen hebt om het te verbeteren en deel deze met andere teams. Samen heb je meer kennis en oplossingen, daar kan iedereen zijn voordeel mee doen.

“Patiënten of bezoekers die zich misdragen, krijgen een waarschuwing of een ontzegging. Zo laten we zien dat we agressie en geweld daadkrachtig aanpakken.”

*Ton Heerschop, controller
Kwaliteit en Veiligheid,
VieCuri medisch
centrum*

Altijd handelen

Na bespreken komt de derde afspraak naar meer duidelijkheid: altijd handelen. Wat doe jij, je team, de teamleider, de dader, de behandelaar of andere betrokkenen met de lessen die er geleerd zijn? Zijn er concrete afspraken gemaakt wie wat doet en wanneer dat gebeurt?

Altijd handelen betekent ook het maken van duidelijke afspraken over opvang en nazorg van de betrokkenen. Dat zijn niet alleen medewerkers, maar soms ook andere patiënten, cliënten, bewoners en bezoekers die aanwezig waren.

Wil je wel handelen maar weet je niet hoe het anders of beter kan? Dan kun je iemand binnen of zelfs buiten je organisatie erbij betrekken. Er is veel expertise te halen zonder gelijk kosten te moeten maken. Dus ook als je het zelf niet weet, blijf altijd handelen.

De arbocatalogi

Op de volgende websites vind je de arbocatalogi van jouw branche

www.arbocatalogusggz.nl

van de geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg

www.profijtvanarbobeleid.nl

van de gehandicaptenzorg

www.arbocatalogusjeugdzorg.nl

van de jeugdzorg

www.arbocatalogusvvt.nl

van de verpleeg- en verzorgingshuiszorg, thuiszorg, kraamzorg en jeugdgezondheidszorg]

www.dokterhoe.nl

van de universitaire medische centra

www.betermetarbo.nl

van de algemene ziekenhuizen, categorale ziekenhuizen en revalidatiecentra

Meer over veiligheid en agressie

www.veiligezorgiederszorg.nl

over patiëntveiligheid in de ggz

www.jeugdzorggoedwerk.nl

over veilig werken in de jeugdzorg

www.veiligezorg.nl

over Veilige zorg®, het veiligheidsproject in ziekenhuizen

www.evpt.nl

over het expertisecentrum Veilige Publieke Taak

www.gezondenzeker.nl

over de aanpak van agressieproblematiek

De werknemers- en werkgeversorganisaties hebben samen met de Ministeries van VWS, BZK en V&J het Actieplan 'Veilig werken in de Zorg' opgesteld om agressie in de zorg te verminderen en aan te pakken. Met de campagne 'Wees duidelijk over agressie' wordt binnen de zorgorganisaties aandacht gevraagd voor het onderwerp en opgeroepen actie te ondernemen.

Vind meer informatie over de campagne en materialen op www.duidelijkoveragressie.nl

Praat mee, informeer en discussieer op Facebook:
www.facebook.com/duidelijkoveragressie